

Sygn. akt II AKa 5/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 czerwca 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący SSA Zbigniew Kapiński

Sędziowie SA Ewa Leszczyńska - Furtak

SO del. Katarzyna Capałowska (spr.)

Protokolant: sekr. sąd. Aleksandra Duda

przy udziale prokuratora Marka Deczkowskiego

po rozpoznaniu 23 czerwca 2020 r.

sprawy A. S., s. M. i B., ur. (...) w W.

oskarżonego z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 13 §1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie

z dnia 21 maja 2019 r. sygn. akt.V K 19/16;

- 1. uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu Warszawa – Praga w Warszawie;*
- 2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. C. – Kancelaria Adwokacka w W. kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) zł w tym 23 % VAT tytułem kosztów obrony z urzędu oskarżonego w postępowaniu odwoławczym.*

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 5/20
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie sygn. akt V K 19/16

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia**1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

w całości

na niekorzyść

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

<u>2.1.1. Fakty uznane za udowodnione</u>					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
			Nie prowadzono postępowania dowodowego.		
<u>2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione</u>					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
		Nie prowadzono postępowania dowodowego.			

2.2. Ocena dowodów

<u>2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów</u>		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

<p><u>2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</u></p>		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

<p>3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków</p>		
Lp.	Zarzut	
	<p><u>obraży przepisów postępowania</u> tj. art. 4 kpk, 7 kpk, 410 kpk polegającą na dowolnej ocenie dowodów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, a mianowicie wyjaśnień oskarżonego A. S. oraz zeznań świadka M. P. (1), poprzez pominięcie istotnych okoliczności niekorzystnych dla oskarżonego oraz wadliwą ocenę tych dowodów, co miało wpływ na treść wyroku i w konsekwencji <u>doprowadziło Sąd do błędnych ustaleń faktycznych</u> w zakresie zamiaru oskarżonego A. S. oraz spowodowało niesłuszne uniewinnienie oskarżonej od popełnienia zarzucanego czynu, podczas gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwala na wyrażenie poglądu, iż oskarżony w ramach zarzucanego mu czynu jest winny pomocnictwa do jego popełnienia, tj. czynu z art. 18 § 3 kk w zw.. z art. 286§1 k.k. w zw. z art.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>

	294§1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 64§1 k.k.	
Zwiąże o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Zarzut apelacji wywiedzionej przez oskarżyciela publicznego okazał się zasadny. Sąd odwoławczy podzielił pogląd wyrażony w uzasadnieniu apelacji, iż dla oceny stanu faktycznego i prawnego w niniejszej sprawie oprócz zgromadzonych dokumentów kluczowe są depozycje oskarżonego oraz M. P. (1) i to na podstawie (w szczególności) tych dowodów przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy powinien przeprowadzić analizę czy doszło do popełnienie przestępstwa z art. 18 § 3 kk w zw.. z art. 286§1 k.k. w zw. z art. 294§1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 64§1 k.k.</p> <p>Sąd Okręgowy (po przeprowadzeniu postępowania rozpoznawczego) zważył, że zebrany w sprawie materiał dowodowy nie dał podstaw do przyjęcia, iż działanie oskarżonego wypełniło znamiona pomocnictwa. Sąd wskazał, że pomocnik obejmuje świadomością wszystkie znamiona strony przedmiotowej przestępstwa, które przy jego pomocy ma popełnić inna osoba. Musi mieć świadomość, iż czyni to w odniesieniu do wskazanego w konkretnym przepisie kodeksu karnego czynu zabronionego. Umyślnością muszą być objęte wszystkie elementy dotyczące pomocnictwa – prawna charakterystyka czynu zabronionego i świadomość ułatwienia popełnienia innej osobie popełnienia czynu zabronionego. Dokonując subsumpcji Sąd I instancji stwierdził, iż materiał</p>		

dowodowy nie dał podstaw do przyjęcia, iż działanie oskarżonego wypełniło znamiona pomocnictwa. W szczególności co do świadomości spłaty kredytu, wiedzy na temat wartości działek położonych w K. i okoliczności ich nabycia, czynności przed notariuszem. Również jak ocenił Sąd Okręgowy nic nie wniosły w tej kwestii zeznania świadków J. W. (1), A. K., M. M. (2), J. P., M. G., M. W., J. W. (2) ani czynności okazań przeprowadzone przed tym Sądem.

W świetle argumentacji przedstawionej przez prokuratora taka konkluzja nie może się ostać.

Wskazać w tym miejscu należy na fakty i wnioski z nich płynące.

A. S. trzykrotnie przewoził świadka M. P. (1) z ośrodka w R., podawał się za członka jego rodziny, pobierał leki dla świadka, wskazywał mu, iż można zarobić na zaciągnięciu kredytu, przewoził do notariusza, następnie odwoził świadka do zakładu leczniczego w R., brał udział przy rozmowach poprzedzających wizytę w placówce (...) z osobami trzecimi, posiadał wiedzę co do stanu psychicznego M. P. (1) i jego sytuacji życiowej, braku zatrudnienia, z czym wiązała się niewątpliwie ocena zdolności kredytowej, Fakt, gdy M. P. (1) chciał zrezygnować z kredytu, przekonywał go, aby jednak nie rezygnował.

Analizy wymagają depozycje M. P. np. T. III K. 574 v.: „Byliśmy w (...) D.. Tam byłem z A. i W. i do nas przyjechał kolejny jakiś mężczyzna, który wszystko tłumaczył jak z tym kredytem ma być. / .../ Ten mężczyzna tłumaczył mi jak mam się zachować w (...) czyli, że najpierw mam założyć członkostwo w (...) i dał mi na to pieniądze, 100 zł, na

<p>wkład. Informował mnie jak mam powiedzieć w okienku kredytowym, tzn, że mam własne mieszkanie , że mam wyższe wykształcenie, że jestem ekonomistą , mgr. ekonomii. Ja nie mam mieszkania, nie mam wykształcenia ekonomicznego. Ten trzeci mężczyzna nic mi nie mówił, że na tym zarobię. Ale A. mówił, że coś na tym zarobię. Powiedział, że będzie 5000 zł do podziału czyli on weźmie 2000 zł a ja 3000 zł”. Istotne jest również pytanie za co A. S. miałyby w takim wypadku uzyskać wynagrodzenie w takiej kwocie? Powyższe oczywiście w wypadku jeśli Sąd obdarzy walorem wiarygodności depozycje M. P..</p>		
Wniosek		
O uchylenie przedmiotowego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu Warszawa-Praga w Warszawie V Wydział Karny	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Z powyższych względów, które opisano w powyżej, Sąd odwoławczy doszedł do przekonania, iż dowody przeprowadzone w sprawie nie zostały ocenione we wzajemnym powiązaniu, a w związku z tym doszło do błędnych ustaleń faktycznych w zakresie zamiaru A. S..		

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	

Zwiężle o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIECIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
<i>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</i>	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Zwiężle o powodach utrzymania w mocy	
<i>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</i>	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwiężle o powodach zmiany	

<i>5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</i>	
<i>5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</i>	
1.1.	# art. 439 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia	
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia	

3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylenia		
Konieczność przeprowadzenia ponownej oceny dowodów i uzupełnienia dowodu z zeznań świadka M. P. (1) wobec uniewinnienia oskarżonego w postępowaniu przed Sądem I instancji doprowadziły do uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania przed Sądem Okręgowym.		
<u>5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania</u>		
Zapatrywania prawne: Niewątpliwie dla prawidłowego więc przypisania odpowiedzialności za pomocnictwo konieczne jest określenie czynności wykonawczej oraz wskazanie konkretnego przestępstwa, którego popełnienie pomocnik miał ułatwić. Udzielający pomocy musi obejmować świadomością to, że podejmując określone czynności czyni to w odniesieniu do konkretnego, scharakteryzowanego w odpowiednim przepisie części szczególnej lub w przepisie pozakodeksowym czynu zabronionego. Musi więc obejmować swoją świadomością zarówno prawną charakterystykę		

czynu zabronionego, którego popełnienie ma zamiar ułatwić, oraz mieć świadomość znaczenia swojego zachowania (działania lub zaniechania), w tym w szczególności tego, że stanowi ono ułatwienie popełnienia tego czynu zabronionego przez inną osobę. (Vide: wyrok SA w Warszawie z dnia 24 czerwca 2015 r., II AKa 39/15, wyrok SN z dnia 21 stycznia 2014 r., IV KK 251/13, OSNKW 2014, nr 8, poz. 63). O dokonaniu pomocnictwa decyduje zatem wyłącznie realizacja znamion tej postaci (Vide: wyrok SN z dnia 2 października 2002 r., IV KKN 109/00). Udzielający pomocy musi chcieć, aby inna osoba dokonała przestępstwa, albo przewidując możliwość dokonania przez inną osobę takiego czynu na to się godzić" (wyrok SN z dnia 7 marca 2003 r., WA 8/03; postanowienie SN z dnia 20 października 2005 r., II KK 184/05).

Wskazania co do dalszego postępowania: Konieczność uzupełniającego przesłuchania M. P. (1) na okoliczność treści rozmów z osobami trzecimi poprzedzającymi wizytę w (...), i ustalenie czy był obecny w trakcie tych rozmów oskarżony. Ewentualnie czy oskarżony miał aktywny udział w tych rozmowach, planach. Jakże miał otrzymać wynagrodzenie i za jakie działania? Ponowne przeanalizowanie dotychczas złożonych depozycji przez M. P. pod kątem, z uwagi na oskarżonego kontakty z M. P. i obserwacje jego codziennego życia, pobytu w zakładzie leczniczym, oraz spotkania z innymi osobami przed wizytą w (...) lub u notariusza, A. S. miał możliwość oceny zdolności zarobkowania, sytuacji finansowej M. P. – w kontekście spłat zobowiązań, konieczności

odbierania przez świadka instrukcji od innych osób co do postępowania przy zaciąganiu kredytu. Przy czynieniu ustaleń Sąd I instancji rozważy również, czy badane okoliczności będą uprawniały do objęcia (w wypadku pozytywnych ustaleń) świadomością osób mających istotne role w niniejszym postępowaniu karnym wysokości kredytu, którego dotyczyły ich zachowania. W przeciwnym wypadku należy rozważyć, czy kwalifikacja czynu zarzucanego oskarżonemu łącznie z art. 294 §1 kk może się ostać.

Ponowna analiza i ocena faktów: wyjaśnień oskarżonego, zeznań świadka M. P. w tym z T. III K. 574-575i v., T.VI k. 1058-1062 zebranych dokumentów w sprawie.

5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku

Przytoczyć okoliczności

6. Koszty Procesu

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku

Przytoczyć okoliczności

Na podstawie art. 618 §1 pkt.11 kpk Sąd zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. C. – Kancelaria Adwokacka w W. kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) zł w tym 23 % VAT tytułem kosztów obrony z urzędu oskarżonego w postępowaniu odwoławczym.

7. PODPIS

Katarzyna Capałowska Zbigniew Kapiński Ewa Leszczyńska - Furtak

1.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	prokurator		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wyrok uniewinniający.		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
na korzyść X na niekorzyść	X w całości		
w części		co do winy	
	co do kary		
	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		

	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
X	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
X	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
	art. 439 k.p.k.	
	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
X	uchylenie	zmiana